Оркестровите химни на Ясен Обретенов като пространство за разгръщане на музикалната приемственост

проф. д-р Огнян Константинов[1], гл ас. д-р. Ясен Обретенов[*]

[1]*Зам. декан на Инструментален факултет*
НМА „Проф. Панчо Владигеров“
бул. „Евлоги и Христо Георгиеви“ № 94, София 1505
E-mail: ogik@abv.bg

** Corresponding auth: гл. ас. д-р. Ясен Обретенов*
Вокален факултет, катедра „Поп и джаз изкуство“
НМА „Проф. Панчо Владигеров“
ул. „Людмил Стоянов“ № 6, София 1505
E-mail: yashata@gmail.com

Резюме: *В оркестровите химни създадени от Ясен Обретенов за XXIX Националният конкурс за млади инструменталисти и певци „Светослав Обретенов“ и реализирани с АСО на НМА „Проф. Панчо Владигеров, музикалната приемственост се утвърждава като основен градивен елемент, който свързва родовата памет от клавирна пиеса на своя дядо Светослав Обретенов до първия химн, реализиран върху същата композиция от неговия баща Ясен Св. Обретенов (1948 - 2018). В този диалог между поколенията авторът заема активна свързваща роля, изграждайки мащабна симфонична звучност върху клавирния оригинал. Химнът, създаден от неговия баща, е преосмислен през призмата на съвременната оркестрова практика, постигайки фин баланс между разпознаваемост и актуалност. Сдържаното и последователно авторско участие придава концептуална завършеност на химните. Тази творческа зрялост е израз на живата памет за музикалното наследство и на отговорността за неговото съвременно художествено развитие.*

Ключови думи: *междупоколенчески диалог, музикална приемственост, надграждане*

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Огнян Константинов

Оркестровите химни на Ясен Обретенов като пространство за разгръщане на музикалната приемственост

Националният конкурс за млади инструменталисти и певци „Светослав Обретенов“ е основан през 1969 г. в Провадия, родния град на композитора и хоров диригент Светослав Обретенов (1909 – 1955). През изминалите години се утвърждава като авторитетно културно събитие, в което се състезават най-талантливите възпитаници на българското музикално образование, от детски школи до средни и висши училища по изкуствата. Той заема уникално място в европейското пространство като единствения музикален форум, чийто регламент е посветен изцяло на българската класическа музика, включваща както публикувани, така и непубликувани творби. За мисията на нейното популяризиране и за откриването на млади дарования в областта на певческото и инструменталното изкуство, през 1984 г. получава международно признание – приет е в Европейския съюз на младежките национални музикални конкурси (EMCY).

Символиката на ритуалите по откриване и закриване, заложени в програмната рамка на конкурса предполага специално внимание към музикалните компоненти, които изграждат неговия облик. В този контекст химните се явяват като наситени художествени послания, дефиниращи естетическата и ценностна идентичност на форума.

Именно в тази представителна функция се разкрива значението на оркестровите химни създадени от Ясен Обретенов за XXIX НК „Светослав Обретенов“, в които музикалната приемственост се утвърждава като основен градивен елемент на творческото съзидание. В тях той постига мащабен симфоничен облик, стъпвайки върху родовата памет - от клавирна пиеса на своя дядо Светослав Обретенов до първия химн, реализиран върху същата композиция от неговия баща Ясен Св. Обретенов (1948 - 2018).

В този междупоколенчески диалог впечатлява интерпретативният прочит на връзката, при който авторът на оркестровите химни заема активна медиаторска позиция. Той умело превежда клавирния оригинал и творческия принос на своя баща в контекста на НК „Светослав Обретенов“, развивайки ги в мащабна симфонична звучност. Дълбокото познаване на генезиса, стила и символиката на първоизточника позволява неговото органично прерастване в симфонична форма. Този подход разкрива не просто професионализъм, а съзнателна естетическа стратегия, постигаща равновесие между семейната традиция и съвременния, индивидуален творчески почерк. Оригиналната клавирна композиция е осмислена през призмата на съвременната симфонична практика, при което е намерен финият баланс между разпознаваемост и актуалност. Авторското присъствие, проявяващо се сдържано, но последователно, допринася за цялостната концептуална завършеност на химните.

Ясен Обретенов реализира авторския замисъл, разгръщайки го чрез богатата звукова палитра, темброви потенциал и професионализъм на Академичния Симфоничен Оркестър на НМА „Проф. Панчо Владигеров“[1]. Благодарение на аналитичния подход и функционалната целенасоченост, мелодичният релеф е

[1] Моменти от работната атмосфера по време на реализация на оркестровите химни на Ясен Обретенов и Академичен симфоничен оркестър към НМА „ПРОФ.ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ“, в процес на запис и репетиции, 29. 01. 2026 г.. Източник: Официална интернет страница на НК „Светослав Обретенов“. https://www.facebook.com/NationalAcademyofMusicBulgariaOfficial/?locale=bg_BG

разпределен прецизно между инструменталните групи, избягвайки излишната фактурна плътност в полза на отчетливата артикулация и структурна прозрачност на водещите гласове. Тембровите перспективи и динамичните пропорции актуализират музикалната тема като логическо разгръщане на формата, съзвучно с тържествения характер на химна.

Така постигнатият синтез утвърждава Ясен Обретенов като съвременен пазител на родовата приемственост, вдъхващ нов живот на традицията чрез мащабите на симфоничния оркестър. Този подход свидетелства за зряло творческо мислене, в което уважението към миналото е неразривно свързано с отговорността за неговото художествено развитие със съвременни средства.